หัวข้อวิจัย : ความสำคัญของการสนับสนุนของแฟรนไชส์ซอร์กับวัฒนธรรมองค์กร

ที่มีต่อคุณภาพความสัมพันธ์แฟรนไชส์ซอร์-แฟรนไชส์ซี

ผู้วิจัย : นางสุนันทา ไชยสระแก้ว

หน่วยงาน : คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ปีที่พิมพ์ : พ.ศ. 2554

242816

## บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์หลักของการวิจัยเชิงสำรวจนี้ คือ เพื่อศึกษาถึงความสำคัญของ การสนับสนุนของแฟรนไซส์ซอร์และวัฒนธรรมองค์กรที่มีต่อคุณภาพความสัมพันธ์ระหว่าง แฟรนไซส์ซอร์และแฟรนไซส์ซีในกลุ่มธุรกิจแฟรนไซส์ไทย ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์ ต่อธุรกิจแฟรนไซส์ไทยให้มีความเป็นมาตรฐานสากลในการบริหารจัดการแฟรนไซส์ฆากขึ้น เสริมสร้างความเข้มแข็งในกลุ่มธุรกิจระบบเครือข่ายแฟรนไซส์ซอร์และแฟรนไชส์ซี รวมถึงการ ยกระดับความสามารถในการแข่งขันให้สูงขึ้น

ประชากรในการวิจัย คือ ธุรกิจแฟรนไชส์ซอร์ไทยและแฟรนไชส์ซีไทยที่ดำเนิน ธุรกิจในประเทศไทย การสุ่มตัวอย่างใช้วิธี Judgment & Convenience Sampling กลุ่มตัวอย่าง คือ ธุรกิจแฟรนไชส์ซอร์ไทย จำนวน 103 กิจการและแฟรนไชส์ซีของแฟรนไชส์ซอร์ดังกล่าว จำนวน 441 กิจการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม โดยมีการออกแบบ แบบสอบถาม 2 ชุด ได้แก่ แบบสอบถามชุด A สำหรับแฟรนไชส์ซอร์ ประกอบด้วย ข้อมูลของ ธุรกิจ และวัฒนธรรมขององค์กรของแฟรนไชส์ซอร์ แบบสอบถามชุด B สำหรับ แฟรนไชส์ซี ประกอบด้วยข้อมูลของธุรกิจ การสนับสนุนของแฟรนไชส์ซอร์ วัฒนธรรมขององค์กรของแฟรนไชส์ซี และคุณภาพความสัมพันธ์แฟรนไชส์ซอร์-แฟรนไชส์ซี ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามโดยใช้ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญก่อนที่จะนำไปใช้ ทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) อาศัยค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ในการประเมิน ค่าความเชื่อมั่น ค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ของทุกตัวแปรมีค่าสูงกว่า 0.7 ซึ่งสามารถ ยอมรับได้สำหรับนำไปใช้กับการวิจัยเชิงสำรวจจริงได้

ตัวแปรอิสระได้แก่ การสนับสนุนของแฟรนไชส์ซอร์ วัฒนธรรมองค์กร แฟรนไชส์ซอร์ และวัฒนธรรมองค์กรแฟรนไชส์ซี ตัวแปรตาม คือ คุณภาพความสัมพันธ์ ระหว่างแฟรนไชส์ซอร์และแฟรนไชส์ซี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS version 17.0 for Windows สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้นำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) มาใช้ในการทดสอบสมมติฐานที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 เป็นเกณฑ์ในการ ยอมรับและปฏิเสธสมมติฐาน

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึงระดับการสนับสนุนของแฟรนไชส์ซอร์ในภาพรวมมี
แนวโน้มค่อนข้างสูง โดยเฉพาะด้านการฝึกอบรม สำหรับวัฒนธรรมองค์กรของแฟรนไชส์ซอร์
ลักษณะยืดหยุ่นถูกพบอยู่ในระดับสูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับแบบไม่ยืดหยุ่น และองค์กรแฟรน
ไชส์ซีก็มีลักษณะยืดหยุ่นในระดับสูงกว่าแบบไม่ยืดหยุ่น เมื่อเปรียบเทียบวัฒนธรรมของทั้ง
องค์กรแฟรนไชส์ซอร์และแฟรนไชส์ซี พบว่า องค์กรแฟรนไชส์ซอร์มีระดับของวัฒนธรรมทั้งสอง
แบบสูงกว่าองค์กรแฟรนไชส์ซี ส่วนระดับคุณภาพความสัมพันธ์แฟรนไชส์ซอร์-แฟรนไชส์ซีมี
แนวโน้มอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ซึ่งคุณภาพความสัมพันธ์ด้านความขัดแย้งเนื่องมาจากอารมณ์มี
ระดับสูงสุด และด้านความเชื่อใจในความน่าเชื่อถือก็มีระดับสูงใกล้คียงกัน

การทดสอบสมมติฐานพบความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนของแฟรนไชส์ ชอร์กับคุณภาพความสัมพันธ์แฟรนไชส์ชอร์-แฟรนไชส์ชี เมื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์การ สนับสนุนของแฟรนไชส์ชอร์กับคุณภาพความสัมพันธ์ในแต่ละด้าน พบว่า องค์ประกอบการ สนับสนุนของแฟรนไชส์ชอร์ 4 ใน 5 ด้านมีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพความสัมพันธ์ในแต่ละ ด้านแตกต่างกันไป ยกเว้นการสนับสนุนด้านการจัดหาวัตถุดิบหรือผู้จัดจำหน่ายวัตถุดิบที่พบอิทธิพลเชิงลบ

สำหรับวัฒนธรรมองค์กรกับคุณภาพความสัมพันธ์แฟรนไซส์ซอร์- แฟรนไซส์ซี พบว่า วัฒนธรรมแบบไม่ยืดหยุ่นขององค์กรแฟรนไซส์ซีมีอิทธิพลเชิงบวกในระดับสูงต่อคุณภาพ ความสัมพันธ์ และพบทั้งอิทธิพลเซิงบวกและลบของวัฒนธรรมแบบยืดหยุ่นของแฟรนไซส์ซีใน บางด้านของคุณภาพความสัมพันธ์ ในขณะที่วัฒนธรรมองค์กรทั้งสองแบบของแฟรนไซส์ซอร์มี อิทธิพลเชิงบวกและลบต่อคุณภาพความสัมพันธ์ในบางด้าน

คำสำคัญ: คุณภาพความสัมพันธ์ การสนับสนุนของแฟรนไชส์ซอร์ ธุรกิจแฟรนไชส์ไทย วัฒนธรรมองค์กรแบบไม่ยืดหยุ่น วัฒนธรรมองค์กรแบบยืดหยุ่น Research Title : The Importance of Franchisor Support and Organizational

Culture Toward Franchisor-Franchisee Relationship Quality

Name of Researcher : Mrs.Sunanta Chaisrakeo

Name of Institution : Faculty of Business Administration, Sripatum University

Year of Publication : B.E. 2554

242816

## **ABSTRACT**

The main objective of this survey research is to examine the importance of franchisor support and organizational culture toward relationship quality between franchisor and franchisee among Thai franchise businesses. Thus, the research results will yield benefits to Thai franchise businesses in having more international standard in franchise management, enhancing strengths among franchisor-franchisee business network group, including leveraging a higher level of competitive competence.

The research population is Thai franchiosors and Thai franchisees operating their businesses in Thailand. Sampling methods used judgment & convenience methods. Samples are 103 Thai franchisors and 441 franchisees of those franchisors. Reseach tool of this study is questionnaire which is designed into 2 types such as questionnaire A for franchisor consists of business information and franchisor's organizational culture. Questionnaire B for franchisee consists of business information, franchisee's organizational culture, and franchisor-franhisee relationship quality. Examining content validity of questionnaire by using experts opinions before conducting pretesting reliability. The Cronbach's Coefficient Alpha was employed to verify the reliability. Cronbach Alphas for all measurements were above 0.7 which was acceptable for conducting in the actual survey research.

Independent variables are franchisor support, franchisor's organizational culture, and franchisee's organizational culture. Dependent variable is franchisor-franchisee relationship quality. SPSS version 17.0 for Windows was utilized for data analysis. The statistics for data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, and standard deviation. Multiple regrssion analysis was employed for hypothesis testing at 95% confidence for hypothesis acceptance and rejection.

Research results showed a tendency of high level of overall franchisor

support, especially for training. For franchisor's organizational culture, supportive

characteristics were found at higher level when comparing to bureaucratic ones. In

addition, franchisee organizations had higher level of supportive than bureaucratic.

When comparing culture of both franchisor and franchisee organizations, it was found

that franchisor organizations had higher level of both cultures than franchisee

organizations. For franchisor-franchisee relationship quality, it had a tendency of high

level. Relationship quality in affective conflict had highest level. Also trust in integrity

had a similar high level.

Hypothesis testing illustrated the relationship between franchisor support

and franchisor-franchisee relationship quality. When conducting a test of relationship

between franchisor support and each of relationship quality's dimensions, it was found

that four of five elements of franchisor support had positive effects on each of

relationship quality's dimensions differently. Except, franchisor support in supplier

selection was found a negative impact.

For organizational culture and franchisor-franchisee relationship quality, it

was found that bureaucratic culture of franchisee organizations had a positive impact at

high level on relationship quality. Also, both positive and negative effects of franchisee's

supportive culture on some dimensions of relationship quality were found, while both

organizational cultures of franchisor had positive and negative impacts on some

dimensions of relationship quality.

Keywords: Relationship Quality, Franchisor Support, Thai Franchise Business

Bureaucratic Culture, Supportive Culture